

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

8. Слободянюк Р. Проблеми реалізації прав ВПО та шляхи їх подолання в Україні: адвокат Руслана Слободянюк. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/problemi-realizaciyi-prav-vpo-ta-shlyaxi-yix-podolannia-v-ukrayini-advokat-ruslana-slobodianiuk>.

УДК 314.7

ВАСИЛЕНКО І.В., магістрантка

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, д-р юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В тезах розглядаються сучасні правові аспекти національної безпеки України.

Ключові слова: національна безпека, Стратегія національної безпеки, Стратегія воєнної безпеки, державна політика.

Національна безпека України в сучасних умовах вимагає глибокого розуміння та ефективного застосування правових норм, здатних відповідати на широкий спектр викликів. Розробка і впровадження комплексних нормативно-правових актів відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності і безпеки країни. В цьому контексті, важливість правової регламентації у сфері національної безпеки не може бути переоцінена, адже саме законодавча база становить фундамент, на якому будується ефективна оборонна і безпекова політика держави.

Національна безпека України є одним із пріоритетів держави, особливо у контексті зростаючих зовнішніх та внутрішніх викликів. Ефективне реагування на ці виклики потребує сильної та чітко визначеної нормативно-правової бази. У цьому есе розглянемо основні документи, що формують правові рамки національної безпеки України, від Конституції до спеціалізованих законів та указів Президента.

Основоположним документом, що закладає фундамент всього правового поля України, є Конституція України. Вона не тільки окреслює основні права і свободи громадян, але й визначає загальні засади зовнішньої та внутрішньої політики, стаючи рушійною силою для всіх інших нормативно-правових актів у сфері національної безпеки.

Стратегічними точками у правовому регулюванні національної безпеки є укази Президента України. Наприклад, Указ № 392/2020 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року 'Про Стратегію національної безпеки України'" [1] та Указ № 121/2022 "Про Стратегію воєнної безпеки України" [2] визначають довгострокові напрями державної політики в цих критично важливих сферах.

Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" регулює структуру та функції цього ключового органу, що має вирішальне значення в координації і реалізації політики у сфері безпеки та оборони на національному рівні [3].

З моменту введення воєнного стану, Указ Президента № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року [4] став важливим документом, що регламентує виключні заходи для захисту держави.

Відповідно до Конституції [5], міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою, стають частиною внутрішнього законодавства. Це забезпечує гармонізацію національних законів з міжнародними стандартами, особливо у сфері захисту прав людини та міжнародної безпеки.

Стратегія національної безпеки є основою для розроблення низки інших стратегічних документів, що мають за мету уточнення напрямків та визначення інструментів реалізації національної безпеки в різних сферах. Це включає такі ключові стратегії, як Стратегія людського розвитку, Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України, а також

Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України. Кожна з цих стратегій адресує специфічні аспекти і виклики, з якими стикається держава, зокрема у відповідь на актуальні реальні та потенційні загрози національним інтересам.

Значне місце у цьому ряду займає Стратегія воєнної безпеки України. Ця стратегія покликана забезпечити всеохоплюючу оборону держави на засадах стримування, стійкості та взаємодії. Основною її ціллю є захист національних інтересів від воєнних загроз, забезпечення суверенітету і територіальної цілісності відповідно до Конституції України. Ця стратегія також ставить за мету сприяння інтеграції України в євроатлантичний безпековий простір та набуттю членства в НАТО, передбачаючи активну участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Означеним документом також мало б бути визначено обов'язок правоохоронних органів бути проміжною ланкою між цивільним населенням та невійськовими організаціями як суб'єктами державної оборони, адже саме вони є відповідальними суб'єктами за забезпечення безпеки у мирний час, найбільш «соціалізованими» у контексті взаємодії з населенням, а також мають повноваження щодо контролю доступу до критичних ресурсів та інфраструктури під час кризових ситуацій. Відповідно, Стратегія воєнної безпеки України не обличена правотворчих недоліків та має бути відкоригована [6, с. 327].

Кожна з вищезазначених стратегій вносить свій вклад у загальну систему забезпечення національної безпеки України, визначаючи чіткі напрямки дій та ресурси, які мають бути мобілізовані для досягнення поставлених цілей. Вони відіграють важливу роль у координації між різними органами державного управління, забезпечуючи узгодженість і ефективність державної політики в сфері безпеки.

Важливо відзначити роль інформаційного середовища та екологічної безпеки у контексті національної безпеки. Інформаційне середовище є ключовим елементом сучасної державної політики, оскільки воно впливає на доступ до інформації громадян та здатність держави протидіяти інформаційним загрозам, забезпечуючи при цьому захист інформаційного простору. Особливо це важливо в умовах війни та інших кризових ситуацій, коли забезпечення інформаційної безпеки стає вирішальним для збереження державного суверенітету і громадського порядку.

Отже, сучасні правові аспекти національної безпеки України втілені у велику кількість нормативно-правових актів, які забезпечують комплексний підхід до захисту державних інтересів. Основні документи, такі як Конституція України, Укази Президента, та різноманітні стратегії, формують міцний фундамент для реалізації державної політики у сферах від оборони до цивільного захисту. Вони не лише спрямовані на відсіч зовнішнім та внутрішнім загрозам, але й забезпечують адаптацію України до міжнародних стандартів безпеки, підкреслюючи роль законодавства у стабілізації та розвитку держави в умовах глобальних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року "Про Стратегію національної безпеки України". Указ Президента України; Стратегія від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> (дата звернення 19.10.2024).
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України". Указ Президента України; Стратегія від 25.03.2021 № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text> (дата звернення 19.10.2024).
3. Про Раду національної безпеки і оборони України. Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 19.10.2024).
4. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення 19.10.2024).
5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 19.10.2024).
6. Макаруч В. В. Правоохоронні органи як суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони: адміністративно-правовий аспект : дис. ... д-р юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2023. 427 с.

ЗМІСТ

Васильчук І.Ю., Сімакова С.І. Аналіз причин та наслідків корупції в державі.....	3
Кобець Д.В., Сімакова С.І. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії корупції в Україні.....	4
Лесняк А.М., Ковальчук І.В. Оподаткування агробізнесу: сучасні підходи та перспективи.....	6
Новак Є.О., Новак Т.С. Роль агрегаторів у розвитку біоенергетики як напряму діяльності суб'єктів господарювання у сільському господарстві: правові питання.....	8
Андріяш І.В., Пахомова А.О. Внутрішня та зовнішня міграція в Україні: причини та наслідки.....	10
Бойко І.О., Бровко Н.І. Правове забезпечення трудових прав внутрішньо переміщених осіб в Україні.....	13
Василенко І.В., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти національної безпеки України.....	15
Гамоцький Я.В., Обіюх Н.М. Перспектива впровадження природоохоронних принципів ЄС в Україні.....	17
Гнатенко Д.Р., Мельник В.О. Принципи та методи державного регулювання аграрного сектору економіки.....	19
Мусієць А.А., Макарчук В.В. Особливості національної безпеки в сучасних реаліях.....	23
Плахотнюк А.В., Бровко Н.І. Кримінально-правова боротьба з пропагандою в Україні.....	25
Полтавець А.А., Пахомова А.О. Тема насильства в Україні під час війни.....	26
Придатченко М.Ю., Мельник В.О. Карантинний дозвіл та сфера його застосування.....	28
Сасенко Т.Д., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти міграції в Україні.....	30
Сергєєв О.В., Єфремова І.І. Медіація як інструмент вирішення трудових спорів.....	32
Сердюк В.В., Макарчук В.В. Особливості бронювання та надання відстрочки окремим категоріям громадян під час мобілізації.....	33
Сморода П.О., Сокиринська О.А. Особливості дотримання трудового законодавства в місцях позбавлення волі.....	35
Шаровар О.С., Бровко Н.І. Проблеми запобігання корупції в Україні.....	37
Кармазіна Л.С., Мельник В.О. Стан інвестиційного клімату агропромислового комплексу економіки України.....	38
Когутенко Д.В., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку.....	41
Костюк Р.М., Бровко Н.І. Філософія права в епоху цифрових технологій.....	42
Тищенко О.В., Тимошук О.Г. Формування правової культури юристів: виклики та шляхи їх подолання.....	44
Ошурко С.О., Тимошук О.Г. Правові особливості оформлення відстрочки особі яка стала батьком-одиначком.....	46
Вежичаніна К.І., Тимошук О.Г. Правові інструменти захисту прав людини в Україні: виклики та перспективи реформування в контексті Євроінтеграції.....	47
Левадня О.О., Тимошук О.Г. Євроінтеграційні прагнення України в умовах війни: значення для державотворення та суспільства.....	48
Батура М.О., Макарчук В.В. Національна безпека в контексті реформування вищої юридичної освіти: європейський та світовий досвід.....	49
Дишлюк А.В., Макарчук В.В. Правове регулювання державно-церковних відносин в Україні.....	52
Карапута Ю.М., Макарчук В.В. Критерії бронювання працівників підприємства в умовах правового режиму воєнного стану.....	53
Толокольнікова К.В., Макарчук В.В. Нелегальний виїзд за кордон під час війни в Україні.....	57
Холод В.Л., Макарчук В.В. Нелегальна міграція та її вплив на державу.....	58